

Το γραφειοκρατικό πρότυπο

- αιτιολογικός πλουραλισμός (Max Weber).
  1. Σύμπτωση μεταξύ γραφειοκρατικής οργάνωσης και καπιταλιστικής οικονομίας
  2. Οχι αποτέλεσμα ταξικής διάρθρωσης της κοινωνίας αλλά σύγκλισης τεχνικών (η ορθολογική οργάνωση υπερτερεί έναντι όλων των άλλων μορφών οργάνωσης).

Συγκρότηση ιδεότυπου

1. Η εσωτερική οργάνωση

α) νομικός ορθολογικός τύπος κυριαρχίας. Η εξουσία παίρνει τη μορφή άσκησης μια καθορισμένης αρμοδιότητας

β) αποπροσωποίηση των σχέσεων – εξάλειψη κάθε δεσμού προσωπικής υποταγής

Η εσωτερική οργάνωση

- **Βασικά χαρακτηριστικά**
  - Συστηματική διαίρεση της εργασίας με τον καθορισμό αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων
  - Ιεράρχηση των λειτουργιών
  - Κανόνες, νομικοί ή τεχνικοί, η εφαρμογή των οποίων απαιτεί εξειδικευμένη εκπαίδευση

Η εσωτερική οργάνωση

- Βασικά χαρακτηριστικά

- Η διάκριση της διεύθυνσης και της ιδιοκτησίας των μέσων διοίκησης τα οποία δεν ανήκουν στα μέλη των διευθυντικών οργάνων καθώς και η έλλειψη κυριότητας του δικαιούχου επί της θέσης του
- Απολαβές με μισθό που κλιμακώνεται ανάλογα με τη βαθμίδα, πρόβλεψη για σταδιοδρομία και προαγωγές στη βάση αντικειμενικών κριτηρίων

Η εσωτερική οργάνωση

- Εξασφάλιση αντικειμενικότητας και αποκλεισμός ευνοιοκρατίας
- Ακρίβεια, συνέχεια, πειθαρχία και κυρίως προβλεψιμότητα
- Αρχές που πολλές φορές χαρακτηρίζονται ως ανεφάρμοστες και αλληλοσυγκρουόμενες

1. Ο επαγγελματισμός

- Παραγωγή μιας αίσθησης ενότητας και ισχυρής συντεχνιακής αλληλεγγύης
- 1. Η διάρκεια
  - Μετάβαση από το spoil system σε αξιοκρατικά κριτήρια
  - Θεσμικές εγγυήσεις ανεξαρτησίας με το σύστημα της σταδιοδρομίας και μονιμότητας
  - Δεν εφαρμόζεται κυρίως στις υψηλές θέσεις της ιεραρχίας – περιορισμένη θεσμική μνήμη
  - Ιδεολογικός κομφορμισμός

Η συνείδηση της συλλογικής ιδιαιτερότητας

Ως αρχή διαφοροποίησης από το εξωτερικό
περιβάλλον και ως αρχή εσωτερικής
συνοχής

αίσθημα αλληλεγγύης, ταύτιση με τους
στόχους της οργάνωσης

Άσκηση κοινού επαγγέλματος, κατοχή
ταυτόσημης θέσης και εκπαίδευσης

Εσωτερίκευση αξιών και αυθόρμητη
συμμόρφωση με πρότυπα συμπεριφορών

Η συνείδηση της συλλογικής ιδιαιτερότητας

- Αποτελεί άρα το βασικότερο παράγοντα αποτελεσματικότητας και ολοκλήρωσης μιας οργάνωσης
- Ο βαθμός ταύτισης εξαρτάται από:
  - Το κύρος της οργάνωσης
  - Το βαθμό κοινωνικοποίησης στους θεσμούς ενσωμάτωσης όπως η εκπαίδευση
  - Θέση στην ιεραρχία

Η συνείδηση της συλλογικής ιδιαιτερότητας

- **Κίνδυνος αυτονόμησης από δημόσιο συμφέρον**

Η ιεραρχία

- Τάξη: συναρμογή διαφόρων συστατικών στοιχείων σε μια ενότητα (όλον)
- Κάθε συστατικό στοιχείο έχει μια λειτουργία και του ανατίθενται άνισοι πόροι
- Αυστηρή περιγραφή αρμοδιοτήτων, αυστηρή πειθαρχία

Η ιεραρχική οργάνωση

- Όσο κατεβαίνουμε στην ιεραρχία το ποσοστό διακριτικής ευχέρειας περιορίζεται και αυξάνεται το ποσοστό απλής εκτέλεσης
- Η πυραμιδοειδής οργάνωση εμφανίζεται ως μονολιθικό πλέγμα από το οποίο απουσιάζει κάθε αντίφαση

Η ιεραρχική οργάνωση

- Η ενδοοργανωτική επικοινωνία έχει αυστηρά κάθετη μορφή λόγω:
  - A) τεχνικών απαιτήσεων που επιβάλλουν την ενότητα της διευθυντικής εντολής η οποία εξασφαλίζει την ολοκλήρωση της οργάνωσης παρά το υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης και καταμερισμού του έργου

Η ιεραρχική οργάνωση

- Αποτελεί δηλαδή μορφή συντονισμού του διοικητικού έργου
- Η αναγκαιότητά της αυξάνεται ανάλογα με το βαθμό εξειδίκευσης και καταμερισμού του έργου
- Εξασφαλίζει αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα επιτρέποντας γρήγορη και αναμφισβήτητη λήψη αποφάσεων

Η ιεραρχική οργάνωση

- Η ιεραρχία των κανόνων βασίζεται σε μια ομοθετική ιεράρχηση των οργάνων παραγωγής τους – η δημιουργία νέων κανόνων δικαίου καθορίζεται από αντίστοιχες προβλέψεις αρμοδιότητας στα διάφορα όργανα του Κράτους

Η ιεραρχική οργάνωση

- Η ιεράρχηση των κανόνων επεκτείνεται στο εσωτερικό της διοίκησης μέσω εξουσιοδοτήσεων παραγωγής κανόνων δικαίου υπό όρους.
- Η ΓΟ είναι αντανάκλαση, αντίγραφο της έννομης τάξης

Η ιεραρχική εξουσία

- Η ΓΟ αντιστοιχεί σε ένα συγκεκριμένο τύπο κυριαρχίας/υποταγής που αποτελεί το θεμέλιο της οργάνωσης
- Ο προϊστάμενος έχει τριπλή εξουσία:
  - Εντολές, έλεγχος επιβολή

Η ιεραρχική εξουσία

- Η τυποποίηση προστατεύει τους υφισταμένους από την ιεραρχική αυθαιρεσία
- Θεωρείται ως παράγοντας αποτελεσματικότητας εφόσον μειώνει το συγκρουσιακό χαρακτήρα της σχέσης εξουσίας και τις εντάσεις, εξασφαλίζοντας σταθερότητα, προβλεψιμότητα και κανονικότητα των συμπεριφορών

Η αναπαραγωγή του συστήματος

- Μέσω διάχυτης μαθητείας που ευνοείται από συγκεκριμένους θεσμούς

3 Η ενότητα

- Η ενότητα δεν αποκλείει την θεσμοθέτηση πλουραλιστικών και διαφοροποιημένων δομών
- Διαλεκτική ενότητας/ διαφοροποίησης
  - Περιφερειακές μονάδες που αποτελούν το σημείο επαφής με την κοινωνία και έχουν μια ζώνη εξειδικευμένης αρμοδιότητας (γεωγραφικής ή λειτουργικής)
  - Κεντρικές μονάδες που ρυθμίζουν, συντονίζουν και διατηρούν την τάξη, συνοχή και ενότητα

A. Ο κεντρικός μηχανισμός

- Μηχανισμοί ένταξης που εξασφαλίζουν την ενότητα
  - Η εξειδίκευση
  - Η ολοκλήρωση μέσω μηχανισμών
    - Κοινωνιολογικής τάξεως (πχ. Συμπληρωματικότητα λειτουργιών, ομοιότητα θέσης, ψυχολογική εγγύτητα
    - Τυπικής οργανωτικής τάξεως: ιεραρχία

B. Οι περιφερειακοί σύνδεσμοι

- **Λογική σύστασης:**

- Εγγύτητα, εκφραστική, εργαλειακή, ρυθμιστική
- Μεταβιβάζουν εισροές στα ανώτερα κλιμάκια
- Προσαρμόζουν πολιτικές στις τοπικές ιδιαιτερότητες (εκροές)
- Αντιμετωπίζουν επί τόπου κάποια προβλήματα

Η λογική της εξάρτησης

- Ο βαθμός και οι μορφές ποικίλει ανάλογα με την περίπτωση
- Πόροι κεντρικού μηχανισμού για τον αποτελεσματικό έλεγχο. Σχέση εντολέα εντολοδόχου
- Σχέση αλληλεξάρτησης πόρων
- Μορφές ελέγχου: νομιμότητας, οικονομικός